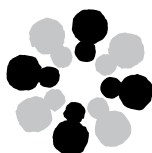

Ontwapening
Milieu
Mensenrechten

voor
moederAarde^{vzw}
LID VAN FRIENDS OF THE EARTH INTERNATIONAL

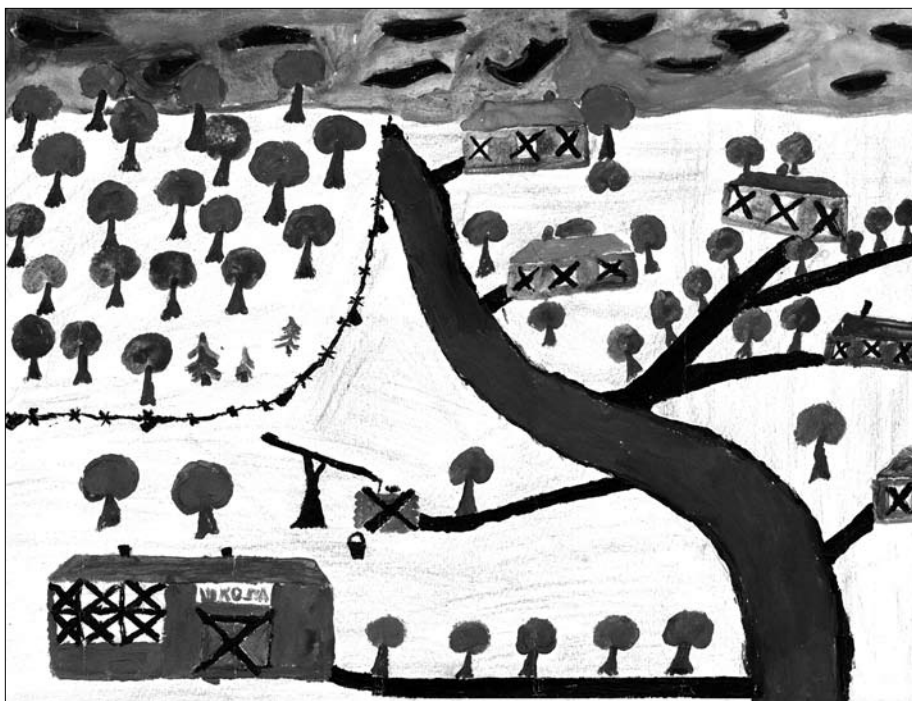
België-Belgique
PB
9000 Gent 1
3-7992

Bulletin Voor Moeder Aarde

lente 2006

In dit nummer:

- Katern: Voor Moeder Aarde jaarverslag 2005
- Voettocht Tihange-Doel, 15-26 april 2006 voor duurzame energie

Vitja Makovtsjik, een 9 jarig jongetje uit het dorpje Smeritsjino (provincie Brest), schilderde in 1987 'Ontruimd Tsjernobyl-dorp'

Foto: © Help86.nl- collectie CEs, Amsterdam

Driemaandelijks
tijdschrift van
Voor Moeder Aarde vzw
Lid van Friends of the Earth Int.
jaargang 15, nr.1

VU: Pol D'Huyvetter,
Maria Hendrikaplein 5-6,
9000 Gent

Afgiftekantoor Gent 1

Indien onbestelbaar graag terug naar
bovenstaand adres.

Inhoud

<i>Voorwoord:</i>	2
<i>20 jaar na Tsjernobyl</i>	3
<i>Oproep tot deelname aan voettocht Tihange-Doel</i>	4

Middenkatern:

*Voor MoederAarde jaarverslag 2005
K1 tot K4*

Bulletin Voor Moeder Aarde

Driemaandelijks tijdschrift, jaargang 15, nummer 1, lente 2006

Kolofon

Redactie:

Lieve De Kinder, Pol
D'Huyvetter, David Heller

Secretariaatsadres

Voor Moeder Aarde
Maria Hendrikaplein 5-6,
9000 Gent.
Tel +32-9-242 87 52
Fax +32-9-242 87 51
www.motherearth.org

Redactieadres:

Voor Moeder
Aarde- redactie:
lieve@motherearth.org

Homepage Bulletin Voor Moeder Aarde:

www.motherearth.org/bulletin

Alle werkgroepen zijn bereikbaar op het secretariaatsadres, behalve: Werkgroep Inheemse Volkeren
Overstraat 80,
3020 Veltem,
rverjauw@tiscali.be

Rekeningnummer

001-2055174-14 (België)
000-161-8561-19
(Nederland)

Copyright

Overname en gebruik van artikels worden aange-
moedigd mits bronvermelding.

Dit tijdschrift werd geco-
pieerd op recyclagepapier.

Voorwoord

Beste lezer,

Met dit lentenummer nodigen we op de eerste plaats uit om deel te nemen aan de voettocht Tihange-Doel, voor een versnelde uitstap uit kernenergie en voor het gebruik van energie efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen. Je kan deelnemen voor 1 of meer of alle dagen of op een andere wijze je bijdrage leveren zoals je het verkiest. Dit is een heel belangrijk moment om met veel mensen onze stem te laten horen, nu er vanuit diverse hoeken weer gepleit wordt ten voordele van kernenergie. We moeten Tsjernobyl opnieuw in de aandacht brengen en het volledige beeld tonen van kernenergie en de mogelijkheden van de alternatieven. Je leest er meer over in dit nummer.

Kernenergie en kernbewapening zijn vruchten van dezelfde boom. Een actuele illustratie is het probleem van het nucleaire programma in Iran. Na een oproep door Voor Moeder Aarde vragen een aantal parlementsleden en burgemeesters van alle democratische partijen een vreedzame oplossing. Ze dringen aan bij de politieke leiders in Iran, Israël en de VS om de Iran crisis via diplomatieke weg op te lossen. Ook een aantal andere vredesorganisaties ondertekenden de oproep. Het opzetten van een kernwapenvrije zone in het Midden-Oosten, inclusief Israël, is volgens de ondertekenaars deel van de oplossing. Maar ook het nakomen van de ontwapeningsverplichtingen door het Westen moet bijdragen aan een gunstiger internationaal politiek klimaat. In die zin zijn de recente uitspraken van Chirac (over de mogelijkheid kernwapens in te zetten tegen terroristische staten) en De Gucht (dat de Franse kernmacht een plaats moet krijgen in de Europese defensie) olie op het vuur. Hoe kunnen we blijven eisen dat Teheran afziet van een kernwapenprogramma als we er zelf op steunen voor onze veiligheid? Het is een verdere ondergraving van het Non Proliferatie Verdrag (NPT) dat de verspreiding van kernwapens moet tegen gaan. En dit komt bovenop de mislukking van de NPT toetsingsconferentie in 2005. Desondanks vraagt wereldwijd nog steeds een meerderheid van regeringen in de Algemene Vergadering van de VN de start van multilaterale onderhandelingen voor volledige nucleaire ontwapening zoals vastgelegd in het NPT Artikel VI.

We wensen jou nog een mooie kernvrije lente en hopen je te verwelkomen op de voettocht.

Het redactieteam

Een afvaardiging van parlementsleden, burge-meesters en NGO's heeft boodschap voor president Bush via Verhofstadt: 'Zeg het met pralines, kernwapens weg uit België.' 12 jan. 2006
Foto: VMA

Nieuwe regeling lidmaatschap Voor Moeder Aarde!:

Lidmaatschap van VOOR MOEDER AARDE: Sympatisant: gratis, je ontvangt het magE-zine, gewoon je e-mailadres opgeven aan david@motherearth.org; Lid: minimum 5 euro per jaar, je ontvangt het MagE-zine, Bulletin en korting in het bio eet- en theehuis Lekker Gec; donateur: minimum 2,5 euro per maand, je ontvangt het magE-zine, Bulletin, korting in Lekker Gec en 10% korting op VMA merchandise en het jaarverslag. Lidgelden betaal je best door een storting of overschrijving op het nummer 001-2055174-14 (België) of 000-1618561-19 (Nederland) van VOOR MOEDER AARDE, met vermelding: lidgeld. We moedigen jou sterk aan om je lidmaatschap via een permanente opdracht (zelfde rekeningnummer) te regelen. Hierdoor draag je bij aan de continuïteit van onze werking en wordt het opvolgen zowel voor jou als voor ons een stuk eenvoudiger. Je kan de betalingen maandelijks, jaarlijks of volgens een andere frequentie laten gebeuren. Je kan hiertoe je bank contacteren of een formulier aanvragen bij het secretariaat.

Voor Moeder Aarde vzw is een pluralistische gewestelijke thematische milieuvereniging. De vereniging benadrukt in het bijzonder de banden tussen milieu en dossiers rond mensenrechten, oorlog en vrede en beklemtoont de noodzaak van internationale samenwerking. De organisatie gebruikt onderzoek, educatie & sensibilisatie, beleidswerk en geweldloze directe actie als hefbomen om haar doelen te verwezenlijken. De vereniging is lid van het Anti-Oorlogsplatform; de Bond Beter Leefmilieu; Ecopower; het Gents Ecologisch Centrum; Netwerk Bewust Verbruiken en het Platform voor Biologische Landbouw. Internationaal is de vereniging lid van Friends of the Earth international en aangesloten bij Abolition 2000 - het internationaal netwerk voor de afschaffing van kernwapens - en het International Peace Bureau.

De verantwoordelijkheid voor de artikels in het bulletin Voor Moeder Aarde ligt bij de auteurs zelf.

Voor Moeder Aarde is een Netwerkproject. Je kan ons steunen door Krekelsparen, ons nummer is: 96/0004. Je kan ons ook steunen via Dynamosparen. Indien je geïnteresseerd bent om ons op deze wijze te steunen kan je contact opnemen met het VMA secretariaat of met Triodos bank (02/548 28 29).

Voor Moeder Aarde werkingsverslag 2005

Burgemeester Akiba (midden) van Hiroshima op bezoek in België, januari 2005.

Nucleaire ontwapening

In januari kwam op uitnodiging van Voor Moeder Aarde de burgemeester van Hiroshima Akiba Tadatoshi – tevens voorzitter van de Mayors for Peace¹ – naar het Belgisch en Europees Parlement. Er waren ook individuele ontmoetingen met o.a. burgemeester Frank Beke (Gent), Patrik Janssens (Antwerpen) en Jean-Luc Dehaene (Vilvoorde). Dit was ook een nieuwe start voor een ledenwervingscampagne en het verstevigen van het Belgisch netwerk van burgemeesters voor vrede. Einde 2005 zijn 250 Belgische burgemeesters toegetreten tot het netwerk, een belangrijk deel van het wereldwijde netwerk. Een ander succes was dat ook in Luxemburg eind 2005 bijna de helft van alle burgemeesters lid werden van het Mayors for Peace netwerk, een resultaat waarbij Voor Moeder Aarde nauw samenwerkte met de Luxemburgse partners.

Voor Moeder Aarde huisvest tevens het secretariaat voor Abolition 2000 Belgium (i.s.m. CNAPD) en Abolition 2000 Europe². Dit illustreert ons engagement voor het ontwikkelen van een sterke en brede basisbeweging voor nucleaire ontwapening, zowel in binnen- en buitenland.

Een belangrijke stap voorwaarts zijn de resoluties welke werden aangenomen in zowel de Belgische Senaat en Kamer voor een evenwichtige benadering van het Non-Proliferatieverdrag, waarbij o.a. een terugtrekking wordt gevraagd van de Amerikaanse kernwapens uit Europa. Ook het Europees Parlement heeft een resolutie aangenomen waarbij sterke nadruk werd gelegd op de ontwapeningsverplichtingen van alle lidstaten. Deze resoluties zijn het resultaat van het lobbywerk van Voor Moeder Aarde in nauwe samenwerking met andere NGO's. Als opvolging op de resoluties organiseerden we o.a. gesprekken met Minister van Buitenlandse Zaken De Gucht en Minister van Defensie Flahaut. Voor Moeder Aarde bleef een leidende rol spelen in de Belgische parlementaire werkgroep voor nucleaire ontwapening.

Jammer genoeg eindigde de NPT Toetsingsconferentie³ zonder enig resultaat. Er werd geen enkele vooruitgang geboekt, ondanks een groeiende betrokkenheid van NGO's. Voor Moeder Aarde reisde opnieuw naar New York, ditmaal samen met een Belgische delegatie van de

Mayors for Peace: Patrik Vankrunkelsven (Laakdal), Ingrid Pira (Mortsel) en Bruno De Lille (Brussel). Onze vertegenwoordiger Pol D'Huyvetter werd verschillende keren uitgenodigd voor een warm ont-haalde tussenkomst over onze Belgische en Europese campagnes.

Tijdens het bezoek van president George W. Bush in februari werden verschillende acties georganiseerd, w.o. de symbolische bezetting van de Brusselse kantoren van Lockheed Martin offices. Hiermee protesteerden we tegen de banden tussen dit Amerikaans bedrijf betrokken in de productie van kernwapens en het Witte huis.

Voor Moeder Aarde nam ook deel aan de Bomspotting XL acties in april waarbij simultaan acties werden georganiseerd op 4 nucleaire sites: Kleine Brogel, het NAVO hoofdkwartier te Evere, de SHAPE te Mons en de NAVO communicatie site in Gooik. We organiseerden ook samen met Bomspotting een actie aan de NAVO tijdens de samenkomst van de nucleaire planningsgroep van de Ministers van Defensie van de NAVO lidstaten. Hier bleef David Heller een de contacten verzorgen met Forum voor Vredesactie.

In juli hebben een aantal medewerkers ook deelgenomen aan de blokkades van de atoomduikbotenbasis van Faslane in Schotland, een onderdeel van het protest tijdens de G8 top.

Het hoogtepunt van het werkjaar was ongetwijfeld de 250-km lange Hiroshima vredesvoettocht van Ieper over Brussel

(1) Burgemeesters voor Vrede: een wereldwijd netwerk van burgemeesters, (momenteel van meer dan 1300 gemeenten wereldwijd) opgericht op initiatief van de burgemeester van Hiroshima, om te werken aan kernontwapening en positieve stappen te zetten naar een meer vredevolle samenleving.

(2) Abolition 2000 is een wereldwijd netwerk van meer dan 2000 organisaties in meer dan 90 landen die ijveren voor een wereldwijd verdrag voor de eliminatie van kernwapens.

(3) Het NPT (Non Proliferation Treaty) is een verdrag dat de verspreiding van kernwapens wil tegengaan en de afbouw ervan bij de kernwapenstaten.

Hiroshimavoettocht op de weg van Gent naar Aalst, met Yoshio Sato (rechts voor)

naar Kleine Brogel. Deze tocht werd gecoördineerd door Gladys Vancoillie, Iwan Van Merhaeghe en Pol D'Huyvetter. Yoshio Sato, een overlevende van de atoomaanval op Hiroshima, was een indrukwekkende deelnemer aan deze internationale voettocht. We werden overal langs de route warm onthaald door burgemeesters en kregen heel veel positieve persaadacht. Er waren ook geweldloze acties van burgerlijke ongehoorzaamheid in Brussel en Kleine Brogel.

Voor Moeder Aarde was vorig jaar een actief lid van de Vlaamse Vredesweek, die in 2005 campagne voerde voor een wereldwijd verbod op kernwapens. Pol D'Huyvetter werd verder ook uitgenodigd voor de adviesgroep van de Mayors for Peace alsook van het World Peace Forum in Vancouver 2006.

Dit wel erg succesvolle jaar werd uiteindelijk afgesloten met de publicatie van een lijvig dossier rond de milieu-impact van de productie, het testen en gebruik van kernwapens. Het resultaat van maandenlang onderzoek en redactiewerk door o.a. David Heller, Diana Henriques, Elena Rodriguez, Joana Soares & Katharina Irps. ❀

Verarmd uranium

De werkgroep rond Verarmd Uranium ging vorig jaar opnieuw een leidende rol spelen in de Belgische Coalitie Stop Uranium Wapens (BCSUW), en de International Coalition to Ban Uranium Weapons (ICBUW). Dit is vooral het werk van David Heller, Ria Verjauw en Willem Vanden Panhuysen.

In samenwerking met de campagne "Mijn Geld, goed geweten?" zijn we erin geslaagd om vier van de grootste banken te overtuigen om hun rechtstreekse investeringen in bedrijven betrokken bij de productie van wapens met verarmd uranium stop te zetten. Enkel AXA weigert om toe te geven. KBC gaat een stap verder en heeft de intentie om de aandelen van deze bedrijven niet langer aan te bieden aan zijn klanten.

In mei 2005 ging Nelly Maes, de voorzitter van het Vlaamse Vredesinstituut, ermee akkoord om de campagne omtrent het verbod van DU wapens te steunen in een persoonlijke naam. Ze onderschreef de missieverklaring van de BCSUW. De BCSUW coördineerde een conferentie van de Internationale Coalitie tot een Verbod Van Uranium Wapens, in het Europese Parlement, ingericht door de EP Interagroep voor Vredesinitiatieven. De conferentie werd bijgewoond door Europese parlementsleden, onafhankelijke wetenschappers en activisten van

over de hele wereld, en bevatte zowel open sessies, als gesloten sessies voor discussies omtrent de strategie.

Begin november steunde Voor Moeder Aarde de een actie te Brussel als onderdeel van de internationale actiedag voor een verbod op uraniumwapens waarbij banken, ambassades en ministeries bezocht werden die banden hebben met uraniumwapens. Dankzij het onderhouden van goede contacten met leden van het Belgisch parlement, van verschillende partijen, zijn er geregeld wetsvoorstellen in de Senaat en Kamer voor een verbod op wapens met verarmd uranium. ❀

Energie Campagne

In 2005 startte Voor Moeder Aarde een nieuwe energiecampaagne. De campagne steunt op drie zuilen: verzet tegen kernenergie, afbouw fossiele brandstoffen (klimaat), en steun voor energiebesparing, energie efficiëntie en hernieuwbare energie. De campagne start in de context waarbij de nucleaire industrie een PR-campaagne is begonnen waarbij ze kernenergie voorstellen als een schone bron van energie en dé groene oplossing voor de stopzetting van de opwarming van de aarde.

Begin 2005 initieerden we het "overleg kernuitstap" waarbij NGO's en enkele politieke partijen samenwerken voor de handhaving van de beslissing voor de Belgische kernuitstap voorzien voor 2015 - 2025. In dit kader publiceerden we o.a. samen met Greenpeace, BBL en VELT een serie van info-fiches omtrent kernenergie. Voor Moeder Aarde nam hier ook het voortouw om Belgische partners samen te brengen voor de Europese "1.000.000 handtekeningen petitie" die eind 2006 gepresenteerd zal worden aan de Europese Commissie.

We begonnen ook met de voorbereidingen van de herdenking van de twintigste verjaardag van de ramp in Tsjernobyl. Geert Neckebroeck en Pol D'Huyvetter begonnen met de uitwerking van het concept voor een nieuwe "energie tentoonstelling". Hierbij gingen o.a. medewerkers van BBL, Amis de la Terre Belgique en Inter Environnement Wallonie akkoord om hier rond samen te werken.

Tenslotte begonnen we ook met de voorbereidingen van een voettocht van de kerncentrale van Tihange naar de kerncentrale van Doel. Dit is ook het eerste project waarbij we zullen samenwerken met Amis de la Terre Belgique, onze Belgische FoE-partnerorganisatie. Met dank aan de nieuwe EVS vrijwilligster Anne Diaz. ❀

Zaak Hermaja - Gevangenen voor Vrede

De werkgroep ging verder met het vestigen van de aandacht op de zaak van de Finse gewetensbezwaarden, die in de gevangenis zitten wegens de weigering om deel te nemen in de verplichte militaire dienst. In mei lanceerden we de fax campagne die een hervorming van de dienstplichtwet in Finland beoogt. Deze hervorming die de verbetering beoogde van de omstandigheden van mensen die deelnemen aan de burgerdienst, werd voorgesteld door de Minister van Arbeid. Helaas werd het voorstel niet aangenomen, maar we gaan door met het rechtstreeks lobbyen bij de Finse regering, in samenwerking met de Finse Unie van Dienstweigeraars. We zijn ook succesvol geweest in het verkrijgen van de steun van de Finse Ambassadeur in België voor de campagne en voerden actie aan verschillende ambassades.

Andere gevangenen voor vrede hebben ook steun ontvangen door Voor Moeder Aarde, zo ook Turi Vaccaro, die in Nederland gevangen werd gezet voor het ontwapenen van een F-16 die in staat was om nucleaire lading te dragen. ❀

Boycott Bush

In 2005 werkte Magali Fontanel het hele jaar aan de website www.boycottbush.org met een groep van vrijwilligers voor vertalingen naar het Engels, Frans, Nederlands, Portugees en Spaans. Eind 2005 kwam er ook nogal wat respons voor de Arabische versie.

In januari 2005 was Voor Moeder Aarde opnieuw aanwezig op het Wereld Sociaal Forum, ditmaal in Porto Alegre in Brazilië. Pol werkte er samen met mensen van o.a. FoE Finland, en vrijwilligers van het netwerk uit Australië, Brazilië, Zuid-Korea en Zweden. Het resultaat was een erg succesvol seminarie dat meer dan 600 deelnemers aantrok en de aanwezigheid van het netwerk versterkte in Latijns-Amerika. Vele duizenden dollarbiljetten met de oproep tot boycot van Amerikaanse multinationals werden uitgedeeld.

We waren ook erg actief en opvallend aanwezig tijdens het bezoek van president

VMA actie op 2 december voor het recht op dienstplichtweigering op grond van gewetensbezwaar

Werkgroep Inheemse Volkeren

De werkgroep Inheemse Volkeren met Lieve De Kinder, Ria Verjauw en Marieke Van Coppenolle beantwoordde opnieuw de vraag naar steun van een aantal projecten, o.a. van Nanish Shontie, een traditionele gemeenschap in Oregon, VSA. We onderhielden ook contact met de Guarani Indianen in Brazilië, en steunden hen in hun strijd voor het behoud van hun culturele identiteit. We riepen op tot briefschrijfacties voor de land- en mensenrechten van Braziliaanse indianen, n.a.v. situaties waarbij hun leefgebied verwoest wordt en agressie tegen hen gebruikt wordt. De werking van de werkgroep ging in 2005 op een waakvlam staan, al bleef men verbanden maken met andere campagnes. ❀

Guarani indianen,
Turvos, Paraná, Brazilië

George W. Bush in Brussel en tijdens de 2de verjaardag van de invasie van Irak. Onze visuele acties en de dollar-biljetten deden vele gezichten oplichten met een glimlach. In oktober was er ook actieve ondersteuning vanuit het secretariaat voor de groepen in Argentinië en Brazilië welke protesten organiseerden tegen het bezoek van Bush in hun land.

Eind 2005 werden vacatures geplaatst om de werkgroep te versterken. Jana Jacobs en Paul Borgers reageerden en hebben het team versterkt. Paul maakte voorbereidingen voor de start van een web blog in 2006. ❀

Men kan niet protesteren tegen de buitenlandse politiek van de VS met een Coca Cola of Marlboro tussen de vingers, twee belangrijke sponsors van de herverkiezing van Bush.

Organisatie ontwikkeling

Begin 2005 werd het voorstel van Beleidsplan 2005 – 2009 afgewerkt door het planningsteam. Dit werd op de Algemene Vergadering van 13 juli mits enkele kleine amendementen goedgekeurd. In het beleidsplan werden duidelijke krijtlijnen voorgesteld rond drie beleidsdomeinen waaraan in 2005 hard werd aan gewerkt.

©Vera Lobko (detail)

1 Netwerken

We gingen o.a. aan de slag met de opstart van een werkgroep rond de toekomstige plaatselijke FoE (Friends of the Earth) groepen. Er werden basisdocumenten geproduceerd en eerste contacten gelegd en verstevigd met GGF (Brugge), GMF (Gent), AOM (Geel), Americawatchers (Hasselt), Uilekot (Herzele) en Kempens Forum voor Atoomstop (Mol).

We begonnen ook nogal wat denkwerk rond het opzetten van een campagne voor het werven van sympathisanten/leden/donateurs. Dankzij Peter Neukermans ging het E-zine alvast maandelijks de deur uit en werd dankzij David kwalitatief verbeterd met foto's.

Wat samenwerkingsverbanden betreft: Nieuw was ons engagement binnen Friends of the Earth International (FoEI). Op de jaarlijkse vergadering van FoE Europe (Slovakije) en een strategische vergadering van FoEI (Maleisie) hebben we ons voorstel getoetst voor het opstarten van een nieuwe FoEI campagne tegen kernwapens. Eind 2005 werd hierbij de laatste hand gelegd aan dit voorstel i.s.m. FoE partners uit Argentinië, Australië, Finland, Japan, Nederland, Oostenrijk en Zuid-Korea.

Opvallende evolutie in 2005 was ons verdergaand engagement met de huisvesting en coördinatie van het secretariaat van Abolition 2000 Europe. We engageerden ons ook als lid van de Raad van Bestuur van de Vlaamse milieukoepel Bond Beter Leefmilieu en werkten mee met het nieuwe landelijke Overleg Kernuitstap. We werkten actief mee in de campagne "Mijn geld. Goed geweten?" gecoördineerd door Netwerk Vlaanderen. En we zijn leden van de VODO werkgroep rond Duurzame Landbouw en Netwerk Bewust Verbruiken

2 Sensibiliseren en beleidsgericht

Voor de optimalisering van de campagnes wordt er omzichtiger gewerkt aan het kiezen van campagnes, en zo nodig beperken van het aantal in functie van de kwaliteit van de uitwerking. Voor het opvolgen en verbeteren van het pers- en communicatiebeleid werd eind 2005 een nieuwe operationele werkgroep opgericht met David (web design), Evelien (perswerking), Lieve (Bulletin), Peter (E-zine) en Pol (pers- en comm).

3 Interne optimalisering

In de lente van 2005 hebben we een administratieve kracht, Amber Windey, aanvaard via het OTC (Opleidings en Tewerkstellings-centrum) van het Gentse OCMW. Later op het jaar werd via het OCMW Marleen Foket aangeworven, als voltijds polyvalent medewerkster voor ondersteuning van o.a. het infopunt, merchandise, poetsen en boodschappen. Door ons draagvlak op deze manier te verbreden leggen we de basis voor het operationaliseren van het beleidsplan en konden we voldoen voor 2005 aan de gestelde criteria, voor de erkenning als gewestelijke thematische milieuvereniging met het oog op het verkrijgen van subsidies vanaf 2008. Koen Cornelis zocht samen met Pol D'Huyvetter op systematische wijze naar mogelijkheden voor fondsenwerving, waarbij ook reeds een aantal dossiers ingediend werden.

In 2005 versterkte Mireille De Blicke onze werking rond medewerkersondersteuning. Er werd een werkgroep opgericht met Amber, David, Famke, Mireille en Pol. Vorig jaar ging de aandacht vooral naar een discussie rond een basistekst ter ondersteuning van de EVS projecten die eind 2005 werd goedgekeurd. We verwelkomden in 2005 de EVS vrijwilligers: Anne Diaz (FR), Diana Henriques (PT), Hendrik Kaljujarv (ET), Joana Soares (PT), Melanie Seedorf (DE) en Stephan

Price (EN). Eind 2005 begon de werkgroep denkwerk om onze groeiende vrijwilligerswerking in kaart te brengen en een procedure af te spreken van werving tot uitstroom. Er kwamen een aantal afspraken voor het verbeteren van het wekelijkse teamoverleg.

Structureel zagen we een grote verandering door het aanvaarden van een veel eenvoudiger en begrijpelijk organogram. Hierbij werd de Raad van Bestuur nieuw leven ingeblazen dankzij vier nieuwe leden Koen Cornelis, Lieven De Smet, Mathias Bienstman en Wiske Jult. Jammer genoeg moesten we afscheid nemen van Jan De Proost en eind 2005 ook van Lieven De Smet. Maar de nieuwe Raad van Bestuur maakt samen met oudgedienden Koen Janssen en Pol D'Huyvetter werk van een beter algemeen management, medewerkersbeleid en financieel beleid.

Voor de financiën krijgt de Raad van Bestuur dagelijkse ondersteuning door Steven Leemans voor de financiële administratie. Ook de werkgroep infostands werd in 2005 nieuw leven ingeblazen dankzij de komst van o.a. Magalie Van Waerebeke en de grote inzet van Iwan Van Merhaeghe, versterkt door Diana Henriques, Magali Fontanel, Marleen Foket en Pol. De werking ging hier kwalitatief aanzienlijk vooruit met o.a. de publicatie van de eerste campagnecatalogus o.a. voor alle Oxfam Wereldwinkels en leden.

We kregen vorig jaar versterking van stagiairs Griet Maes en Lobke Vermeulen die allebei schitterden in hun leerplan. Ook de inzet van Rein Meyts moet hier zeker opnieuw vermeld worden. Haar inzet voor vormgeving en lay-out geeft ons als organisatie een veel professionelere uitstraling. Er kwam hier ook versterking van Julie Van Hoorebeke. Jos Nemeth stond dan weer vaak klaar wanneer nood was aan logistieke ondersteuning.

Tsjernobyl, 20 jaar later

Lieve De Kinder

Op 26 april 1986 ontplofte een van de kernreactoren van Tsjernobyl, met als gevolg een van de ergste nucleaire rampen in de geschiedenis. Eind 2005 gingen experts van Greenpeace ter plaatse de situatie onderzoeken en constateerden dat de impact van Tsjernobyl veel erger is dan de voorstanders van kernenergie beweren. Er is nog steeds een belangrijke radioactiviteit, en dit niet alleen in de verboden zone (binnen een straal van 30 km rond de kerncentrale) die volledig geëvacueerd werd, maar ook, en soms zelfs nog meer, erbuiten. En daar de radioactieve wolk naar Wit-Rusland dreef zijn de mensen er daar nog slechter aan toe. De overheid doet te weinig om de risico's te meten en de mensen te informeren. En in deze sterk radioactieve gebieden wonen mensen die daar ook hun voedsel kweken en zich verwarmen met hout dat in de buurt gekapt is.

De sarcofaag die de reactor bedekt brokkelt aan alle kanten af zodat het radioactief stof dat er in zit kan ontsnappen. In 2008 wordt een nieuwe sarcofaag gebouwd, gefinancierd door de Europese Bank voor Heropbouw en Ontwikkeling. Die zou een honderd jaar hermetisch gesloten moeten blijven...

En toch heeft Oekraïne sedert de ontploffing reeds 2 nieuwe kerncentrales gebouwd, van hetzelfde type als in België en Frankrijk. En men wil er nog twee tot elf bijbouwen. De geproduceerde stroom zal dan naar West-Europa uitgevoerd worden. En de Oekraïense president stelt zelfs voor om de site van Tsjernobyl te gebruiken om er buitenlandse radioactief afval te stockeren, in ruil voor financiële compensaties.

Het Internationaal Atoom Energie Agentschap (IAEA) schat het aantal sterfgevallen door kankers die ontstonden vlak na de explosie op 4.000. Die schatting is gebaseerd op slechts 500.000 mensen, de inwoners van de sterk vervuilde gebieden en de liquidators, die meewerkten aan de ontruiming na de ramp. Maar als de berekeningen gemaakt worden op basis

*VMA voettocht naar
Tsjernobyl, 1996,
Foto: Caroline Dossche*

van het aantal mensen dat geëvacueerd werden in 1986 en de bewoners van een aantal minder sterk vervuilde zones komen we uit op 9.000 doden. En als we daaraan toevoegen de collectieve radioactieve dosis die mensen in het noordelijk halfrond kregen komen we aan 30.000 tot 60.000 slachtoffers. Het is moeilijk om precieze cijfers te bekomen daar de overheden de statistieken niet goed bijhielden en er ook niemand de precieze hoeveelheid radioactiviteit kent die vrijkwam tijdens de explosie. Ondertussen is ook op de achtergrond geraakt in het Westen dat er in de jaren na de ramp een enorme toename van schildklierkanker was, een aandoening die wel meestal overwonnen wordt, maar wetenschappers ontdekten ook een direct verband tussen schildklierkanker en zware depressies. Verder hebben zo'n 800.000 mensen, betrokken bij de schoonmaak, tot op vandaag gezondheidsklachten. Meer dan 3 miljoen kinderen zijn onder medische behandeling ten gevolge van de ramp.

Op de site van de World Nuclear Association is de kous snel af: 28 mensen stierven binnen de 4 maanden door bestraling of verbrandingen, 19 stierven daarna, en nog 9 doden wegens schildklierkanker die duidelijk door het ongeval veroorzaakt was. In het totaal 56 fatale aflopen tot 2004.

De ramp in Tsjernobyl maakte destijds in één klap een einde aan de nucleaire illusies, maar ondertussen lijkt het tij te keren. Uitspraken van Belgische ministers Verwilghen (VLD) en Peeters (CD&V) zetten de nucleaire uitstap in België (gestemd op 2003) op de helling. Kernenergie opnieuw schoon, veilig en goedkoop?

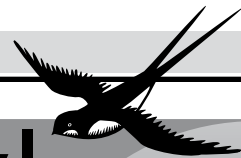
Hoewel kerncentrales zelf geen broeikasgassen uitstoten, is er wel uitstoot van

deze gassen tijdens het procédé dat uraniumerts doorloopt eer het als brandstof in de reactor terecht komt. En wat met de Inheemse Volkeren wiens grondgebied radioactief en chemisch vervuild is door de uraniumontginning voor onze 'propere' (sic) kerncentrales?

Het grote probleem van kernenergie is trouwens ook nog steeds niet opgelost, nl dat van het radioactief afval dat 240 000 jaar moet afgeschermd worden van mens en milieu. En de problemen van terrorisme en verspreiding van kernwapens spelen nu een veel grotere rol dan dertig jaar geleden, waarbij kerncentrales en opslagplaatsen van radioactief afval potentiële doelwitten zijn. En ondanks de halfslachtige pogingen om de verspreiding van kernwapens tegen te gaan zijn er steeds meer landen die er over beschikken. Denken we hierbij maar aan het veelbesproken en controversiële civiele programma in Iran. Kernenergie en kernwapens zijn vruchten van dezelfde boom. De militaire programma's van kernwapenstaten (China, Frankrijk, Groot-Brittannië, India, Israël, Noord-Korea, Pakistan, Rusland, VS) waren en/of zijn trouwens sterk verbonden met de civiele programma's.

In de hele keten, vanaf de winning van uraniumerts tot de berging van kernafval, is er enorm veel energie nodig. Als je die meerekent is de rendabiliteit van kernenergie niet hoger dan die van de hernieuwbare energiebronnen als wind, zon en water.

Daar komt nog bij dat overheden vroeger het leeuwenaandeel voor hun rekening namen van de investeringen voor het bouwen van kerncentrales. En voor onderzoek en ontwikkeling ging sinds 1950 meer dan 1 triljoen dollar naar kernenergie tegenover 50 miljard dollar voor

hernieuwbare energie in dezelfde periode. Sedert de liberalisering van de energiemarkt is dit niet meer mogelijk. Verder zijn er ook nog kosten om terreurdreiging tegen te gaan en kosten om verspreiding van nucleair materiaal tegen te gaan. Het fabeltje dat kernenergie goedkoop is gaat dus zeker niet op.

Dat er de laatste jaren geen ernstig kernongeval in de actualiteit kwam, draagt bij tot het imago van kernenergie als veilig. Toch zijn er na Tsjernobyl wereldwijd nog 20 zware ongevallen gebeurd (het criterium is dat er radioactiviteit vrijkomt buiten het gebouw, want is er iets grondig misgegaan, dan hebben alle veiligheidsmaatregelen gefaald). De kans op een ongeval in de Westerse en nieuwere kerncentrales is wel kleiner, maar niet nul, en de impact is gewoon gigantisch, stel je het maar voor, in ons dichtbevolkt land, met b.v. Antwerpen vlakbij de centrale.

Voorstanders beweren dat we zonder kernenergie niet zullen kunnen voldoen aan het groeiende energieverbruik. Nochtans, er zijn voorbeelden die aantonen dat de groei van de energiebehoefte kan losgekoppeld worden van de groei van de economie en hier staan we nog maar aan het begin van wat mogelijk is. (Hoewel de vraag tegelijk ook blijft welke groei we willen, meer productie en consumptie of groei in kwaliteit van leven, kwaliteit in de relaties met onszelf, de anderen, de natuur..., zinvol werk,...', maar daar gaan we hier niet op in).

Uiteindelijk is het een kwestie van politieke wil en durf: als we op alle niveaus werk maken van energiebesparing en van het inzetten van hernieuwbare energiebronnen, kunnen we kernenergie afbouwen en tegelijk de klimaatdoelstelling halen.

Bronnen: Greenpeace Magazine, lente 2006 en Milieudefensie Magazine jan.-feb. 2006.

20 JAAR Tsjernobyl Voettocht

Tihange > Doel (150 km) 15 tot 26 april 2006

N.a. v. 20 jaar Tsjernobyl vraagt Voor Moeder Aarde met deze voettocht een versnelde uitstap uit kernenergie, en meer investeringen in energie efficiëntie en duurzame energiebronnen, w.o. zon, wind en waterkracht.

De tocht wordt georganiseerd ism de Franstalige afdeling les Amis de la Terre Belgique en Inter Environnement Wallonie, de Waalse milieukoepel. Ook Vlaamse milieukoepel Bond Beter Leefmilieu, Greenpeace en WWF roepen mensen op deel te nemen. Ook Groen! steunt dit initiatief.

Route:

za. 15: Tihange–Andenne (14 km)
zo. 16: Andenne–Namen (20 km)
ma. 17: Namen–Gembloux (17 km)
di. 18: Gembloux–Louvain la neuve (20 km)
wo. 19: Louvain la neuve–Overijse (15 km)
do. 20: Overijse–Brussel (19 km)
vr. 21: Brussel
za. 22: Brussel–Mechelen (24 km)
zo. 23: Mechelen–Antwerpen (23 km)
ma. 24: Antwerpen–Doel (25 km)
di. 25: actievoorbereiding
wo. 26: actie en herdenking

Actie!

Friends of the Earth Europe gaat ook 1 miljoen handtekeningen ophalen tegen kernenergie en voor meer investeringen in duurzame energiebronnen. Eén miljoen is het minimum aantal dat nodig is om Euratom ter discussie te kunnen stellen in het kader van de voorgestelde Europese grondwet. De petitie zal in het najaar van 2006 overhandigd worden. Petities kan je opvragen bij VMA.

Meer info en inschrijven:

www.motherearth.org/tour/index_nl.php

Steun

Giften –klein en groot– welkom op 001-2055174-14 met vermelding 'Voettocht 2006'. Of steun dit initiatief door de aankoop van onze producten via www.motherearth.org/fme/merchand_nl.php

**op naar 1 miljoen
handtekeningen
teken de petitie!**

http://www.motherearth.org/tour/petitie_nl.php